

Зроблено висновок, що Італія успішно впроваджує і застосовує різноманітні кроки, які є складовими стратегії залучення дорослого населення до навчання впродовж життя. Так, реформування освітньої системи дозволило закладам вищої освіти самостійно визначати, розробляти і застосовувати форми і методи навчання, які повною мірою відповідають потребам дорослих, що навчаються; тісна співпраця закладів вищої освіти університетів з установами, підприємствами й організаціями дозволила налагодити процес постійного підвищення кваліфікації і професійної підготовки кадрів відповідно до потреб як робітників так і роботодавців; гнучкість у часовому аспекті надала можливість навчатися без відриву від професійної діяльності або за інших умов, які унеможливають фізичну присутність у процесі навчання; врахування попереднього професійного або навчального досвіду дозволило проектувати процес навчання із застосуванням індивідуалізованого підходу.

Ключові слова: дорослий, Італійська Республіка, професійна підготовка.

РОЗВИТОК ПРОЕКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ І НАВЧАННЯ В КРАЇНАХ ЄС: СПІЛЬНІСТЬ ТА ВІМІННОСТІ

Людмила Пуховська, д.пед.н., проф.

Інститут професійно-технічної освіти НАПН України
м. Київ, Україна

Метою дослідження є обґрунтування спільних тенденцій розвитку та особливостей різних підходів і досвіду проектної діяльності закладів професійної освіти і навчання в країнах ЄС.

Обґрунтовано низку спільних європейських тенденцій у розвитку проектної діяльності закладів професійної освіти і навчання, які створюють передумови для інтернаціоналізації та міжнародного стратегічного партнерства. Доведено, що в ході сучасних реформ у сфері професійної освіти і навчання в Європейських країнах проектний метод давно переріс рамки окремого методу освіти, перетворившись на **базовий принцип навчального процесу**. В кращих практиках проектної діяльності закладів професійної освіти і навчання, він розглядається як **структурна основа організації професійного навчання**.

Виявлено та охарактеризовано такі тенденції: 1) у проектно-грантовій діяльності країн ЄС прослідковується **перехід від навчальних і дослідницьких проектів до науково-освітніх проектів** (розробка навчальних програм і технологій відповідно до запиту ринку праці; розвиток у студентів пізнавальних навичок і умінь самостійно конструювати власні знання; орієнтація на особистісний розвиток студентів тощо); 2) здійснюється **трансформація проектно-тематичної спрямованості** у напрямі міждисциплінарності й відповідності Європейським стандартам якості професійної освіти і навчання та Європейським кваліфікаційним стандартам; 3) з метою розвитку єдиного Європейського освітнього простору програми ЄС передбачають **поєднання двосторонніх, багатосторонніх і мережевих проектів**. У рамках мережевих проектів формуються **кроскультурні мережі закладів-партнерів** у різних країнах, функціонування яких сприяє максимальному наближенню систем професійної освіти і навчання; 4) проектно-грантова діяльність, зокрема, здійснення міжнародних проектів розглядається як **суттєва складова інтернаціоналізації та європеїзації** сфери професійної освіти і навчання.

Зроблено висновок про те, що в західній дослідницькій традиції проектний метод розуміється і використовується з суттєвими відмінностями. Так, у Фінляндії проектний метод використовується переважно для розвитку соціальних умінь студентів. При цьому конкретні завдання та інструменти проектної діяльності студенти можуть визначати самостійно. У Франції отримав поширення виробничий проектний метод, орієнтований на інтереси ринку. Тому вибір цілей і завдань, а також інструментів їх досягнення здійснюється виходячи з потреб роботодавців. В Німеччині проектна діяльність у сфері професійної освіти і навчання спрямовується на формування професійних компетенцій і особистісний розвиток студентів-майбутніх фахівців. У різних соціально-економічних і педагогічних контекстах сформувались численні моделі проектної діяльності, споріднені з проектним підходом у його класичному розумінні.

Ключові слова: досвід; заклади професійної освіти і навчання; країни ЄС; міжнародний проект; проектна діяльність; тенденції.